



הבהרה : פרוטוקול ועדת המכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי הספק. התקשרות עם ספק תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המשרד.

ועדת מכרזים משרדית לרכש והתקשרויות בענייני ענ"א (תחומי תקשוב)

מיום 9.3.2021- סבב חתימות

פרוטוקול מס' : 1537

משתתפים :

מר שחר ברכה - מ"מ ראש רשות התקשוב הממשלתי, מ"מ יו"ר
מר עמית וסאל, רו"ח – סגן חשב משרד ראש הממשלה, חבר
גבי גיין ווגל-כוחי, עו"ד - מנהלת מחלקה בכירה (ניעוץ משפטי), רשות התקשוב הממשלתי, חברה
גבי גיל לוי, ממשל זמין - מרכזת הוועדה
שי נחמני –מנהל טכנולוגיות IT, ממשל זמין, נציג היחידה המקצועית

נושא: בקשה התקשרות עם חברת מטריקס איי טי מוצרי תוכנה בע"מ לקבלת שירות,

תמיכה ויכולת ניהול על מוצר ה – MongoDB

תקופת ההתקשרות: מיום 1.3.2021 ועד ליום 28.2.2022

שם הספק ומספרו: חברת מטריקס איי טי מוצרי תוכנה בע"מ (ח.פ 511072399)

שווי ההתקשרות: 750,000 ₪ כולל מע"מ

תקנה תקציבית: 83030101, מרכז קרנות 0490166.

תיאור מהות ההתקשרות:

מפנייתו של מר שי נחמני - מנהל טכנולוגיות IT מממשל זמין, עולה כדלקמן:

ממשל זמין משתמש בבסיס נתונים No-SQL מסוג MongoDB המבוסס על קוד פתוח, בגרסת ה- Enterprise כחלק מפתרון אתר Gov.il (אתר שמחזיק את כלל שירותי משרדי הממשלה, כך שבמידה והאתר מושבת לא יינתנו שירותים ומידע לכלל אזרחי המדינה), וזאת על מנת לנצל תכונות של אמינות מידע גבוהה בקריאת נתונים (Consistency), טיפול במבני נתונים מבוססי JSON בצורה גמישה, הצפנת מידע, ועוד.

היחידה המקצועית מסבירה בבקשתה כי ישנם מספר דרישות חובה ממוצר בסיס נתונים No-SQL, שקיימים במוצר MongoDB ואין בכל מוצר אחר, כדלקמן:

- למוצר קיימת יכולת להתאוששות מהירה במקרה של תקלה או אובדן של תקשורת עם השרת המרכזי וכן קיים מנגנון של כתיבת המידע לשרת עד אשר כל השרתים המרכיבים את פתרון בסיס הנתונים המבוזר מצליחים להסתנכרן, כך שהמידע בבסיס הנתונים יהיה מעודכן ואמין ולא ייווצר מצב של אובדן מידע.

- מסדי נתונים מסוג No-SQL יודעים להכיל כמויות גדולה של נתונים ולחלק אותם בין קבוצות של שרתים (shards), כאשר כל קבוצה תנהל תחום נתונים מסוים. המוצר MongoDB מאפשר למפתח לחלק את המידע לפי דרישתו ולא באופן רנדומלי (חישוב hash) כפי ששאר המוצרים מציעים; יכולות זאת מאפשרת שיפור ביצועים של המערכות ובכלל זה יכולות חיפוש מהירות יותר.
 - למוצר יש יכולת הצפנת נתונים של כל סוג של מידע, לדוגמה באיזור אישי נדרש לשמור נתונים וקבצים רגישים בבסיס הנתונים ועל כן נדרשים להצפינם. היכולות הייחודית של המוצר היא להצפין את הנתונים בכל סוג של מידע שנשמר.
 - למוצר קיימת חבילת כלי ניהול, שיפורי ביצועים וגיבויים כחלק מחבילת הבסיס של המוצר והיצרן תומך באופן מלא בכלים אלו.
 - מאחר ומדובר במערכת ליבה קריטית, נדרש אינטגרטור ישראלי אשר מוסמך רשמית על ידי היצרן למתן מענה בבית הלקוח, לרבות SLA לפתרון.
 - יכולות פיתוח בשפות הפיתוח הנהוגות ביחידת ממשל זמין #C ו node.js.
- המוצר MongoDB מותקן כיום בגרסת ה Enterprise בפרויקט Gov.il (האתר האחד ומשמש את ליבת הפתרון) ונדרש הצורך להמשיך ולתחזק מערכת זו.

מהלך ההתקשרות:

ביום 25.7.2017 בפרוטוקול מספר 559, אישרה ועדת המכרזים בהתאם לתקנה 3 (29) ולתקנה 3א לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג - 1993, להתקשר עם חברת מטריקס איי טי מוצרי תוכנה בע"מ לקבלת שירות, תמיכה ויכולת ניהול על מוצר ה - MongoDB, בעלות של 645,000 ₪ כולל מע"מ לתקופה של 3 שנים מיום החתימה על ההסכם, זאת לאחר שקוימו ההליכים הקבועים בתקנות הנ"ל לעניין התקשרות עם ספק יחיד ובכפוף לאישור ועדת הפטור המשרדית אשר התקבל ביום 27.7.2017. בהתאם בתאריך 1.3.2018 נחתם הסכם התקשרות עם הספק לתקופה מיום 1.3.2018 ועד ליום 28.2.2021.

מבדיקה שנערכה על ידי היחידה המקצועית נמצא כי גם היום חברת מטריקס איי טי מוצרי תוכנה בע"מ היא הספק היחיד שיכול לספק שירות ותמיכה באתר הלקוח ונציג המוצר היחיד בארץ.

לאור האמור לעיל בתאריך 8.2.2021 פורסמה חוות דעת לפי תקנה 3א לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג - 1993, לפיה חברת מטריקס איי טי מוצרי תוכנה בע"מ מהווה ספק יחיד בנסיבות העניין לשם קבלת שירות, תמיכה ויכולת ניהול על מוצר MongoDB, היקף ההתקשרות שפורסם הינו 3,980,000 ש"ח כולל מע"מ וזאת עקב הדרישה להוסיף מערכות נוספות (לדוגמה אזור אישי, מסלול, BizTalk וכו'), לתקופה שמיום 1.3.2021 ועד ליום 28.2.2024 (מספרה בנעמה 4000529061).

בהמשך לפרסום חוות דעת ספק יחיד התקבלו 2 השגות כדלקמן:

- השגה מס' 1 אשר התקבלה ביום 16.2.2021 ולהלן נוסח ההשגה כלשונה:

"ליצרן סניף ישראלי (מונגודיבי ישראל בע"מ ח.פ. 514926559), ויש להתייחס מדוע נושא הרישוי מגיע משותף ולא מהיצרן באופן ישיר (אפשרות שמומשה עבור גופי ממשלה אחרים). אפשרות זאת אמורה לחסוך לרשות התקשוב עלויות נוספות מול המשווק/אינטגרטור.

מעבר לכך, בקשת הפטור ממכרז מתבססת על אישור של היצרן בנושאי בלעדיות בנושאי רישוי, אך הדבר אינו משליך אוטומטית על שירותים נוספים כגון: תמיכה, ייעוץ והדרכה אותם אפשר לרכוש בנפרד ומגופים שונים. שירותים אלה קיימים מחברות נוספות בעולם, כולל נציגים נוספים בישראל:

<https://www.ness-tech.co.il/companies-represented/percona>

בבקשת הפטור לא מצויין כי חלופות אלה נבדקו. בעיקר כאשר השירותים בבקשת הפטור מתקבלים אינם מהיצרן עצמו אלא מאינטגרטור כלשהו.

לגבי הפירוט הטכני בדרישות – שמחתי שהשקעתם את הזמן בפירוט, והדבר ראוי להערכה. בוודאי לעומת בקשות אחרות בממשלה שמנוסחות בערפול רב. ראוי שזה יהיה סטנדרט לבקשות התקשרות במגזר הממשלתי" בתאריך 22.2.2021 פנתה טלפונית היחידה המקצועית למגיש ההשגה והובהר לו כי בוצעה בדיקה על ידי היחידה המקצועית לעניין אפשרות הרכישה מהיצרן באופן ישיר ולעניין מוצר Percona, המוצר החלופי שהוצע על ידו וזה ביקש לקבל במייל את הבדיקה שנעשתה על ידנו, ולהלן נוסח המייל שנשלח אליו:

"בהמשך לשיחתך עם שי נחמני מהיום, הרינו מיידעים אותך כי בוצעה בחינה נוספת שלנו אל מול היצרן ונמצא כי הדרך היחידה לקנות את המוצר הנ"ל היא אך ורק דרך המשווק הבלעדי של היצרן בארץ שהמשווק הוא: מטריקס איי טי מוצרי תוכנה בע"מ. בלינק המצורף של חברת נס המוצר הינו Percona ולא MongoDB החברה הנ"ל פיתחה מערכת משלה על בסיס גרסת ה- Open Source של MongoDB ולכן חברת נס אינם יודעים לתמוך ב-MongoDB, בנוסף נעשתה בדיקה נוספת מול היצרן על מנת לוודא שזה המצב."

יצויין כי במכתבו מיום 5.1.2021, אישר היצרן כי מטריקס איי טי מוצרי תוכנה בע"מ היא השותף הפעיל היחידי למוצר MongoDB מטעמו בארץ.

- השגה מס' 2 אשר התקבלה ביום 16.2.2021 ולהלן נוסח ההשגה כלשונה:

" אין פרטים למה צריך דווקא mongo יש הרבה פתרונות אחרים בשוק".

בתאריך 22.2.2021 בוצעו על ידי היחידה המקצועית מספר ניסיונות ליצור קשר טלפוני עם מגיש השגה זו אך לא היה מענה. לאחר שלא התקבל מענה טלפוני, נשלח מייל למשיג זה ובו ביקשה היחידה המקצועית ליצור עימו קשר בהקדם על מנת להבין את השגתו מאחר ולא ניתנו מספיק פרטים. בהתאם התקבל מענה במייל כדלקמן:

" אין לי יותר מדי מה לפרט, הבעיה אצלכם שאין שום פירוט למה אתם דורשים שימוש ב-mongodb, כשעושים מכרז מציגים בדרך כלל כמה אפשרויות, מה היתרון וחסרון של כל אופציה."

לאחר קבלת מייל זה, בוצעו שוב מספר ניסיונות ליצור קשר טלפוני/מייל עם משיג זה אך לא היה מענה.

נציג היחידה המקצועית מסביר בבקשתו כי עד היום, יחידת ממשל זמין רכשה שירותים מהספק במודל רישוי של כמות שרתים, בהתקשרות האחרונה (2018-2020) נרכשו שירותים בגין 3 שרתים כאשר העלות השנתית הייתה ₪ 220,000 כולל מע"מ כדלקמן:

- 1 באתר GOV
- 1 באזור אישי

- 1 במנוע תהליכים.

נכון להיום, לאור הגידול באתר GOV, צרכי היחידה הינם כדלקמן:

- 5 באתר Gov
 - 3 שרתים באזור אישי
 - 3 שרתים במנוע תהליכים.
- דהיינו גידול של כ-270%. בנוסף לאמור, צפי הגידול הטבעי לשנתיים הקרובות הינו כ-30% מהמצב הנוכחי.

בנוסף, הספק הודיע לאחרונה כי מודל הרישוי השתנה וכעת התמחור הוא לפי נפח זיכרון לפי המדרגות הבאות:

1. חבילה של 64GB RAM

2. חבילה של 256GB RAM

נפח הזיכרון של היחידה עבור תשתיות אתר GOV, אזור אישי ומנוע תהליכים עומד על 176GB RAM, לכן החבילה המתאימה לצרכים הינה 256GB RAM. בנוסף היחידה המקצועית סבורה כי הגידול בנפח מ-176GB RAM ל-256GB RAM יאריך לפחות כשנתיים. לכן נדרש רכש של חבילה של 256GB RAM.

נציג היחידה המקצועית מסביר בבקשתו כי ההתקשרות הינה חיוניות לתפקוד השוטף של היחידה וזאת מאחר ונדרשת תמיכה שוטפת למערכות כמו אתר GOV ואתר אזור אישי ברמת שרת ה DB שמחזיק את כל הנתונים. אתרים אלה משרתים מיליוני משתמשים בחודש וכל פגיעה בתמיכה יכולה לפגוע באופן ישיר בשירותים לאזרח.

לאור האמור לעיל, מבקשת היחידה להתקשר עם הספק בעלות של ₪750,000 כולל מע"מ, מיום 1.3.2021 ועד ליום 28.2.2022.

דיון בוועדה:

חברי ועדת המכרזים מסבירים כי נערכו כמה דיונים מקדימים עם מ"מ ראש רשות התקשוב וסגן חשב המשרד ועם נציגת הלשכה המשפטית, זאת בכדי לבחון את הפתרון אל מול המתחרים ובחינת עמידת הספק בתנאי ספק יחיד. בנוסף נבחן הצורך בגידול בכדי לתמוך בשירותים הקריטיים של היחידה. לאור האמור, סבורים חברי ועדת המכרזים כי אכן מדובר בספק יחיד לעניין זה ואכן הגידול בשירותים הינו הכרחי.

סגן החשב מנחה את היחידה המקצועית לבצע משא ומתן נוסף מול הספק במקביל, על מנת לנסות להוזיל עלויות, ולעדכן אותו בהתאם.

חברי ועדת המכרזים מנחים כי ככל והיחידה המקצועית תרצה להעביר שירותים נוספים לבסיס נתונים זה, במסגרת התקשרות זו, יהיה עליה לפנות בבקשה נוספת לוועדת המכרזים.

בהתאם לסעיף 36 לחוק יסוד: הכנסת, שעניינו "התפזרות בשל אי קבלת חוק תקציב", משלא נתקבל חוק התקציב עד יום 22.12.2020, יש לראות ביום 23.12.2020 "כאילו החליטה הכנסת על התפזרותה לפני גמר תקופת כהונתה". נוכח האמור, החל מיום 23.12.2020 הפכה הממשלה המכהנת לממשלה יוצאת. במצב דברים זה, על הממשלה לנהוג בריסון ובאיפוק בכל הנוגע להחלטות המתקבלות, הקצאת המשאבים ויוזמות החקיקה. לפיכך, על הוועדה לבחון את ההתקשרות בראי תקופת הבחירות. במסגרת זו, חברי הוועדה בחנו מספר היבטים של ההתקשרות, בהתאם לתשובות של היחידה המקצועית, כדלקמן:

- האם מדובר בפרויקט שהתגבש לפני התפזרות הכנסת? כן, מדובר בפרויקט מתמשך כמתואר לעיל.
- האם הייתה מעורבות של גורם פוליטי? נציג היחידה המקצועית מציין כי מדובר בהתקשרות חיונית לאור האמור לעיל.

- האם ההתקשרות תיצור עובדות מוגמרות אשר יחייבו את הממשלה הבאה? לא, המדובר בהחלטה מקצועית, לשם שירות ותמיכה בבסיס נתונים.
- האם יש בהתקשרות כדי להוות הטבה או תועלת לציבור בוחרים מסוים? לא, הפרויקט הוא חלק מפעילות שוטפת וחיונית ואין בו משום הטבה או תועלת לציבור בוחרים כלשהו.
- מבחן הדחיפות והכרח – נציג היחידה המקצועית משיב כי נדרש שירות ותמיכה ויכולות ניהול לבסיס הנתונים של אתר Gov.il כפי שפורט לעיל.

חברי ועדת המכרזים סבורים כי ניתן לאשר ההתקשרות בעת הזו, ללא פניה לוועדת חריגים בהתאם לסעיף 3.3.2 בהודעת התכ"ם 1.2.0.6.2.

החלטת הוועדה:

בהתאם לתקנה 3 (29) ולתקנה 3 א לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993, לאשר להתקשר עם הספק, לשם רכישת רישוי, שירות, תמיכה ויכולת ניהול על מוצר ה - MongoDB וזאת לאחר שקוימו ההליכים הקבועים בתקנות הנ"ל לעניין התקשרות עם ספק יחיד כמפורט לעיל ובכפוף לאישור ועדת הפטור המשרדית. ההתקשרות מאושרת בהתאם לבקשת היחידה, כמפורט כדלקמן:

תקופת ההתקשרות: מיום 1.3.2021 ועד ליום 28.2.2022

שם הספק ומספרו: חברת מטריקס איי טי מוצרי תוכנה בע"מ (ח.פ. 511072399)

שווי ההתקשרות: ₪ 750,000 כולל מע"מ

תקנה תקציבית: 83030101, מרכז קרנות 0490166.

בהתאם לנוהל מס' 10 בעניין "סימון הזמנת רכש כמכילה מידע רגיש" של היחידה הממשלתית לחופש המידע מיום 15.12.2015 (להלן - הנוהל), הואיל והיחידה המקצועית לא ציינה בפנייתה לוועדת המכרזים האם לדעתה יש לסמן את ההתקשרות המבוקשת כרגישה, לפי אחת העילות בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, לא מצאה היועצת המשפטית כי מדובר בהזמנה "רגישה", ולכן אין לסמנה ככזאת. החלטה זו תיושם ע"י הקניין מקים ההזמנה, בכפוף להשמטת המידע הפרטי אודות נותני השירותים. החלטה זו תיושם ע"י הקניין מקים ההזמנה, בכפוף להשמטת המידע הפרטי אודות נותני השירותים.

10/03/2021

09/03/2021

X

עמית וסאל

X

ג'יין ווגל-כוחי

עמית וסאל, ר"ח

ג'יין ווגל-כוחי, ע"ד

10/03/2021

X שחר ברכה

שחר ברכה